

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 482

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 13 iunie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 149 din 14 martie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 434 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală și ale art. 102 pct. 267 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale	2–5
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
4.024/889. — Ordin al ministrului educației naționale și al ministrului muncii și justiției sociale pentru completarea Ordinului ministrului educației naționale și al ministrului muncii și justiției sociale nr. 3.058/943/2018 privind reglementarea funcțiilor cu statut de personal didactic auxiliar care nu se regăsesc în anexa I „Familia ocupațională de funcții bugetare Învățământ” la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.....	6–7
ACTE ALE CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII	
114. — Hotărâre pentru aprobarea Normelor privind asigurarea de răspundere civilă profesională obligatorie a judecătorilor și procurorilor	8–9
ACTE ALE COMITETULUI INTERMINISTERIAL DE FINANȚĂRI, GARANȚII ȘI ASIGURĂRI	
116. — Hotărâre pentru aprobarea Normei „Asigurarea creditelor la export pe termen mediu și lung și a investițiilor românești de capital în străinătate, în numele și în contul statului” (NI-ASR-05-VII/0)	10–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 149**

din 14 martie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 434 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală și ale art. 102 pct. 267 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Răzvan Horațiu Radu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 434 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală și ale art. 102 pct. 267 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, excepție ridicată de Costică Cojocaru și Mariana Cipriana Lazăr în Dosarul nr. 22.351/3/2007 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 587D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc autorii excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, invocând, în acest sens, jurisprudența în materie a Curții Constituționale, și anume deciziile nr. 424 din 9 iunie 2015, nr. 255 din 5 mai 2016 și nr. 743 din 13 decembrie 2016.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 10 februarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 22.351/3/2007, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 434 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală și ale art. 102 pct. 267 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale.** Excepția a fost ridicată de Costică Cojocaru și Mariana Cipriana Lazăr cu ocazia verificării admisibilității în principiu a unei cereri de recurs în casație.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile art. 434 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală și ale art. 102 pct. 267 din Legea nr. 255/2013 încalcă accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil și dreptul la un recurs efectiv. Consideră că

excepția de la atacarea cu recurs în casație a hotărârilor prin care s-a dispus rejudecarea cauzelor constituie o „interpretare nerațională a unei exigențe procedurale care poate fi de natură să împiedice examinarea efectivă a unei cereri în justiție”. De asemenea arată că, prin eliminarea posibilității criticării pe calea recursului în casație a unei hotărâri judecătorești prin care nu s-a făcut o analiză efectivă a motivelor de apel, se închide părții interesate calea valorificării efective a dreptului încălcat. Așa cum a reținut și Curtea Constituțională în jurisprudența sa, ori de câte ori legea penală sau civilă a fost încălcată, trebuie să se asigure părții interesate posibilitatea de a cere și obține restabilirea legalității prin casarea hotărârii nelegale. Or, prin abrogarea punctelor 9 și 14 ale art. 438 alin. (1) din Codul de procedură penală, se creează un vid de reglementare în ceea ce privește desființarea unei hotărâri nelegale pronunțate de o instanță de control judiciar prin care s-a dispus, în mod arbitrar, trimiterea cauzei spre rejudecare. Arată că accesul liber la justiție, consacrat de prevederile art. 21 din Constituție, presupune posibilitatea concretă de a uza de toate mijloacele procesuale pentru apărarea unui drept sau interes legitim, inclusiv pe calea unui recurs efectiv ce vizează orice posibilă încălcare a unui drept procedural. Or, lipsirea părții interesate de posibilitatea „de a invoca o interpretare eronată a unei decizii judecătorești afectează dreptul la apărare, prin inexistența unui proces echitabil care să asigure, între altele, accesul în fața unei jurisdicții superioare, pentru a dispune cu privire la redresarea situației litigioase, adică la existența unei încălcări a drepturilor omului și a libertăților fundamentale”. Susține că, în speță, instanța de apel, fără a avea un text procedural care să prevadă expres cazul de desființare a unei hotărâri judecătorești pentru o presupusă cercetare judecătorească incompletă și fără a face vreo referire concretă la eventualele greșeli ale instanței de fond, a dispus casarea hotărârii acesteia, însușindu-și motivele de apel ale parchetului. Arată că acesta din urmă a criticat hotărârea instanței de fond, în esență, pentru că cercetarea judecătorească ar fi fost incompletă și că nu au fost administrate toate probele, în condițiile în care chiar Parchetul a solicitat limitarea audierii martorilor propuși inițial, pe motiv ca aceștia ar fi necooperanți. Consideră că rațiunea instituirii dispozițiilor art. 13 din Convenție referitoare la dreptul la un recurs efectiv a fost tocmai aceea de a permite invocarea în substanță a drepturilor și libertăților fundamentale, respectiv înlăturarea eventualelor încălcări ale acestora și a consecințelor lor pentru titular. Or, înlăturarea din legea procesual penală română a posibilității de a contesta pe calea recursului în casație o hotărâre — chiar dacă aceasta este una de trimitere spre rejudecare —, pentru lipsa motivării ori refuzul de a analiza în concret motivele de apel invocate, face ca procedura în sine să fie lipsită de o garanție eficientă împotriva arbitrarului. De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că prevederile art. 6 din Convenție implică în sarcina tribunalului obligația de a proceda la o examinare efectivă a motivelor, a

argumentelor și a cererilor părților referitoare la probe, sub rezerva aprecierii pertinentei acestora (Hotărârea din 19 aprilie 1994, pronunțată în Cauza *Van de Hurk împotriva Olandei*, paragraful 59, Hotărârea din 28 aprilie 2005, pronunțată în Cauza *Albina împotriva României*, paragraful 30). Deși textele menționate sunt invocate pe tărâmul căii extraordinare de atac a recursului în casație, consideră că punctele 9 și 14 ale art. 438 alin. (1) din Codul de procedură penală — care au fost abrogate prin dispozițiile art. 102 pct. 267 din Legea nr. 255/2013 — asigurau o evidentă posibilitate de a se verifica temeiurile de fapt și de drept care au dus la soluția pronunțată de către instanța de apel. Apreciază că readucerea în sfera recursului în casație a acestor motive nu ar echivala cu transformarea recursului într-o cale de atac ordinară, prin care se examinează cauza sub toate aspectele. Dimpotrivă, „s-ar menține caracterul său de jurisdicție exercitabilă numai în cazuri strict determinate, definite *lato sensu* ca violări ale legii, ducând la o judecată care nu poartă asupra fondului, ci exclusiv asupra legalității hotărârii pronunțate în apel”.

6. Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală apreciază că, raportat la jurisprudența constantă și neechivocă a Curții Constituționale în materia criticilor ce au vizat încălcarea — prin modul în care sunt reglementate căile de atac — a egalității în fața legii, a accesului liber la justiție și a dreptului la un proces echitabil, precum și a dreptului la un recurs efectiv, excepția de neconstituționalitate este nefondată. În acest sens arată că limitarea sferei hotărârilor împotriva cărora se poate exercita recursul în casație nu vine în contradicție cu dispozițiile constituționale și cu cele ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Astfel, potrivit art. 434 alin. (1) din Codul de procedură penală, pot fi atacate cu recurs în casație deciziile pronunțate de curțile de apel și de Înalta Curte de Casație și Justiție, ca instanțe de apel, cu excepția deciziilor prin care s-a dispus rejudecarea cauzelor. În scopul de a răspunde cerințelor jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și de a se conforma prevederilor Convenției cu privire la asigurarea celerității procesului penal prin desfășurarea acestuia într-un termen rezonabil, legiuitorul român a reconfigurat sistemul căilor de atac, reducând numărul gradelor de jurisdicție. În acest context, noua legislație procesual penală prevede o singură cale de atac ordinară, și anume apelul, recursul devenind o cale extraordinară de atac — sub denumirea de „recurs în casație” —, ce poate fi exercitată doar în cazuri excepționale, anume prevăzute de lege, și numai pentru motive de nelegalitate, așa cum reiese și din expunerea de motive la proiectul noului Cod de procedură penală. Recursul în casație urmărește asigurarea unei practici unitare la nivelul întregii țări. Prin intermediul acestei căi extraordinare de atac — de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție — este analizată conformitatea unor hotărâri definitive cu regulile de drept, prin raportare la cazurile de casare expres și limitativ prevăzute de lege. În Codul de procedură penală sunt prevăzute expres hotărârile ce pot fi atacate pe calea recursului în casație, precum și cele care nu sunt supuse acestei căi extraordinare de atac. Față de specificul acesteia, legea impune condiții stricte cu privire la termenul de declarare, la cuprinsul cererii de recurs în casație și la titularii căii de atac, în scopul asigurării unei rigori și discipline procesuale și al evitării introducerii, în mod abuziv, a unor recursuri care nu se încadrează în motivele prevăzute de lege. Motivele de recurs în casație vizează exclusiv legalitatea hotărârii, iar nu chestiuni de fapt, putând constitui temei al casării hotărârii doar dacă nu au fost invocate pe calea apelului sau în cursul judecării apelului ori dacă, deși au fost invocate, au fost respinse sau instanța a omis să se pronunțe asupra lor. De asemenea este limitată și sfera titularilor căii de atac și a motivelor de recurs în casație doar la anumite aspecte de nelegalitate, urmărindu-se crearea unui cadru corespunzător

pentru ca instanța supremă să își îndeplinească rolul în interpretarea și aplicarea unitară a legii. Recursul în casație vizează, așadar, exclusiv legalitatea hotărârilor definitive. Necesitatea ca hotărârile penale definitive, dar contrare legii, să fie îndreptate trebuie însă conciliată cu autoritatea de lucru judecat, respectiv cu siguranța și stabilitatea circuitului juridic. Astfel, siguranța raporturilor juridice reglementate prin hotărâri judecătorești definitive impune, cu privire la exercitarea unei căi de atac, atât o limitare în timp, în ceea ce privește termenul de declarare, cât și din perspectiva interesului procesual — sub aspectul persoanelor care pot formula respectiva cale de atac — și a cazurilor ce pot fi invocate. Constatarea neconstituționalității unui text de lege pentru considerente ce țin de încălcarea egalității în fața legii, a accesului liber la justiție, a actelor internaționale la care România este parte, a dreptului la un proces echitabil și a dreptului la un recurs efectiv ar presupune fie că părților nu li se recunoaște un grad de jurisdicție în condițiile impuse de tratatele internaționale, fie că, pentru persoane aflate în aceeași situație, se prevăd condiții diferite de declarare și examinare a căii de atac, fie că dispozițiile invocate limitează dreptul la apărare. Liberul acces la justiție, consacrat de art. 21 din Constituție, semnifică faptul că orice persoană poate sesiza o instanță judecătorească în cazul în care consideră că drepturile, libertățile sau interesele sale legitime au fost încălcate, iar nu faptul că acest acces nu poate fi supus niciunei condiționări, competența de a stabili regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești revenind legiuitorului. Pentru ca dreptul de acces la o instanță să fie respectat, trebuie ca instanța în fața căreia este adusă cauza să se bucure de jurisdicție deplină, adică instanța trebuie să fie competentă să analizeze atât aspectele de fapt, cât și pe cele de drept ale cauzei. Arată că, prin Hotărârea din 10 mai 2001, pronunțată în Cauza *Z și alții împotriva Marii Britanii*, paragraful 93, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat faptul că dreptul la un proces echitabil, consacrat de prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenție, nu este un drept absolut, acesta putând fi supus unor restricții legitime. În ceea ce privește dreptul la un recurs efectiv, instanța reține că acest drept specific garantat de Convenție recunoaște oricărei persoane — ale cărei drepturi sau libertăți recunoscute de Convenție au fost încălcate — dreptul de a se adresa unei instanțe naționale care să se pronunțe cu privire la această încălcare, însă dreptul la un recurs efectiv nu se confundă cu dreptul de a exercita o cale de atac. Dispozițiile art. 434 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală sunt în acord cu prevederile art. 21 alin. (3) din Constituție și ale art. 6 paragraful 1 din Convenție, care reglementează dreptul la un proces echitabil, întrucât, pe de o parte, caracterul recursului de cale extraordinară de atac face ca acesta să se poată exercita numai în anumite cazuri, strict și limitativ prevăzute de legiuitor, iar, pe de altă parte, textul de lege criticat nu împiedică părțile interesate să apeleze la instanțele judecătorești, să fie apărate, să promoveze căile de atac ordinară prevăzute de lege și să se prevaleze de garanțiile procesuale care condiționează dreptul la un proces echitabil. Așadar, prin dispozițiile art. 434 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală, legiuitorul nu a intenționat să îngreudească accesul liber la justiție și nici dreptul la un recurs efectiv, fiind vorba de o cale de atac ce poate fi exercitată numai împotriva unor hotărâri definitive, după parcurgerea etapei judecării în primă instanță și în apel.

7. În ceea ce privește neconstituționalitatea prevederilor art. 102 pct. 267 din Legea nr. 255/2013 — cu referire la cazurile de recurs în casație reglementate de dispozițiile art. 438 alin. (1) din Codul de procedură penală —, instanța constată că, în contextul noii politici penale în care se urmărește asigurarea celerității procesului penal, au fost restrânse cazurile de casare numai la anumite motive de nelegalitate și au fost eliminate cele

formale și fără impact major asupra legalității. Așadar, textul de lege criticat nu intră în contradicție cu prevederile constituționale și nici cu cele ale Convenției, atât timp cât recursul constituie o cale de atac ce poate fi exercitată numai împotriva hotărârilor definitive și doar în cazuri strict determinate, de încălcare gravă a legii, ducând la o judecată ce nu poartă asupra fondului, ci exclusiv asupra corectei aplicări a legii. În plus, instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, deci și reglementarea căilor de atac, este de competența exclusivă a legiuitorului. Acesta este sensul prevederilor constituționale ale art. 129, text care face referire la „condițiile legii” atunci când reglementează exercitarea căilor de atac, ca de altfel și al dispozițiilor art. 126 alin. (2) din Constituție, care, referindu-se la competența instanțelor judecătorești și la procedura de judecată, stabilește că acestea „sunt prevăzute numai prin lege”.

8. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Invocă, în acest sens, considerentele deciziilor nr. 424 din 9 iunie 2015 și nr. 255 din 5 mai 2016 — prin care Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 436 alin. (1) din Codul de procedură penală și ale art. 102 pct. 267 din Legea nr. 255/2013 —, considerente care sunt valabile, *mutatis mutandis*, și în ceea ce privește dispozițiile art. 434 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală.

10. **Avocatul Poporului** consideră că textele de lege criticate sunt constituționale. Astfel, arată că dispozițiile art. 434 alin. (1) din Codul de procedură penală nu sunt de natură să încalce principiul liberului acces la justiție, respectiv dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil, și nici să limiteze sau să restrângă dreptul la apărare garantat constituțional și convențional. De asemenea, arată că și-a exprimat punctul de vedere în sensul constituționalității prevederilor art. 102 pct. 267 din Legea nr. 255/2013, acesta fiind reținut în Decizia nr. 255 din 5 mai 2016. Precizează că își menține punctul de vedere anterior exprimat.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 434 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală și ale art. 102 pct. 267 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013. Dispozițiile de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 434 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală: „(1) *Pot fi atacate cu recurs în casație deciziile pronunțate de curțile de apel și de Înalta Curte de Casație și*

Justiție, ca instanțe de apel, cu excepția deciziilor prin care s-a dispus rejudecarea cauzelor.”

— Art. 102 pct. 267 din Legea nr. 255/2013: „*Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, se modifică și se completează după cum urmează: [...] 267. **La articolul 438 alineatul (1), punctele 2—6, 9, 10, 13 și 14 se abrogă.***”

14. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorii excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 21 privind accesul liber la justiție, precum și ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, raportat la prevederile art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil și ale art. 13 privind dreptul la un recurs efectiv din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 102 pct. 267 din Legea nr. 255/2013 au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la prevederile art. 21 din Constituție și ale art. 6 și ale art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocate și în prezenta cauză, și față de critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 424 din 9 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 636 din 21 august 2015, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 pct. 267 din Legea nr. 255/2013, reținând că, potrivit noului Cod de procedură penală, recursul a devenit o cale extraordinară de atac, denumită *recurs în casație*, ce are ca scop controlul legalității hotărârilor judecătorești definitive. Soluționarea recursului în casație este de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție. Spre deosebire de contestația în anulare, care vizează îndreptarea erorilor de procedură, finalitatea recursului în casație este aceea de a înlătura erorile de drept comise de curțile de apel, ca instanțe de apel, prin raportare la cazuri de casare expres și limitativ prevăzute de lege. Curtea a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 438 alin. (1) din Codul de procedură penală, motivele de recurs în casație sunt limitate. De asemenea, conform prevederilor art. 438 alin. (2) din Codul de procedură penală, situațiile prevăzute la alin. (1) pot constitui temei al casării hotărârii doar dacă nu au fost invocate pe calea apelului sau în cursul judecării apelului ori dacă, deși au fost invocate, au fost respinse sau instanța a omis să se pronunțe asupra lor. Prin urmare, toate celelalte motive de netemeinicie sau nelegalitate a unei hotărâri judecătorești pot fi invocate doar prin intermediul apelului sau al contestației. În continuare, Curtea a observat că, potrivit dispozițiilor art. 436 alin. (1) din Codul de procedură penală, titularii dreptului de a promova calea extraordinară de atac analizată sunt: procurorul, în ceea ce privește latura penală și latura civilă; inculpatul, în ceea ce privește latura penală și latura civilă, împotriva hotărârilor prin care s-a dispus condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării pedepsei ori încetarea procesului penal; precum și partea civilă și partea responsabilă civilmente, în ceea ce privește latura civilă, iar referitor la latura penală, în măsura în care soluția din această latură a influențat soluția în latura civilă.

16. Astfel, raportând prevederile de lege criticate la scopul recursului în casație, Curtea a statuat că „restrângerea de către legiuitor a sferei hotărârilor ce pot fi supuse casării la cele prevăzute de dispozițiile art. 438 alin. (1) din Codul de procedură penală, așa cum acestea au fost modificate prin prevederile art. 102 pct. 267 din Legea nr. 255/2013, este justificată de finalitatea instituției analizate — aceea de verificare a conformității hotărârilor atacate cu regulile de drept aplicabile — și de natura acesteia — de cale extraordinară de atac”. Curtea a reținut că, așa cum reiese și din expunerea de motive a Legii

nr. 255/2013, prin reducerea numărului motivelor de recurs în casație — prevăzute la art. 438 alin. (1) din Codul de procedură penală —, legiuitorul a urmărit, pe de o parte, degrevarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar, pe de altă parte, asigurarea specificului căii extraordinare de atac a recursului în casație, astfel că mai multe dintre motivele de recurs din reglementarea anterioară au fost introduse de legea nouă drept cazuri de contestație în anulare, potrivit naturii acestei căi de atac.

17. În același sens sunt și deciziile nr. 255 din 5 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 544 din 20 iulie 2016, și nr. 743 din 13 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 263 din 13 aprilie 2017.

18. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 pct. 267 din Legea nr. 255/2013, pronunțată de Curte prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat această soluție își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

19. Referitor la prevederile art. 434 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală, Curtea observă că pot face obiectul căii extraordinare de atac a recursului în casație numai hotărârile penale definitive. Dispozițiile de lege criticate exceptează de la recursul în casație deciziile pronunțate de curțile de apel și de Înalta Curte de Casație și Justiție — ca instanțe de apel — prin care sa dispus rejudecarea cauzelor, ceea ce înseamnă că pot fi atacate cu recurs în casație numai hotărâri definitive prin care s-a soluționat fondul cauzelor. Potrivit soluțiilor de la judecata recursului în casație prevăzute de dispozițiile art. 448 din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție, admitând recursul în casație, casează hotărârea atacată și, după caz, în funcție de motivul invocat, desființează și hotărârea primei instanțe, dacă se constată aceleași încălcări de lege ca în decizia recurată, sau poate dispune rejudecarea de către instanța competentă material sau după calitatea persoanei, fiind evident că, și în această din urmă situație, sentința dată cu încălcarea normelor privind competența după materie sau după calitatea persoanei este desființată în recurs.

23. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Costică Cojocaru și Mariana Cipriana Lazăr în Dosarul nr. 22.351/3/2007 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și constată că dispozițiile art. 434 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală și ale art. 102 pct. 267 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 martie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
Nr. 4.024 din 20 mai 2019

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE
Nr. 889 din 30 mai 2019

ORDIN

pentru completarea Ordinului ministrului educației naționale și al ministrului muncii și justiției sociale nr. 3.058/943/2018 privind reglementarea funcțiilor cu statut de personal didactic auxiliar care nu se regăsesc în anexa I „Familia ocupațională de funcții bugetare Învățământ” la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

Având în vedere prevederile art. 251 alin. (1) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 14 din cap. I lit. B — Reglementări specifice personalului didactic din învățământ din anexa nr. I la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare Referatul de aprobare nr. 751/DGE din 20.03.2019,

în baza art. 12 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 26/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale, cu modificările și completările ulterioare, și a art. 17 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 12/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Justiției Sociale, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației naționale și ministrul muncii și justiției sociale emit prezentul ordin.

Art. I. — La anexa la Ordinul ministrului educației naționale și al ministrului muncii și justiției sociale nr. 3.058/943/2018 privind reglementarea funcțiilor cu statut de personal didactic auxiliar care nu se regăsesc în anexa I „Familia ocupațională de funcții bugetare Învățământ” la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 135 din 13 februarie 2018, cu completările ulterioare, după numărul curent 108 se introduc 38 de noi numere curente, numerele curente 109—146, având cuprinsul prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Pentru funcțiile didactice auxiliare prevăzute în anexa la prezentul ordin se utilizează salariile de bază din anexele la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și

completările ulterioare, corespunzător fiecărui domeniu de activitate din sistemul bugetar.

Art. III. — Personalul încadrat pe funcțiile prevăzute în anexa la prezentul ordin are statut de personal didactic auxiliar și beneficiază de celelalte prevederi aplicabile personalului didactic auxiliar prevăzute la lit. B — Reglementări specifice personalului didactic din învățământ din cap. I al anexei nr. I la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

Art. IV. — Direcțiile generale din cadrul Ministerului Educației Naționale și instituțiile/unitățile de învățământ vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. V. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației naționale,
Ecaterina Andronescu

Ministrul muncii și justiției sociale,
Marius-Constantin Budăi

ANEXĂ

Nr. crt.	Funcția	Studii	Anexa la Legea-cadru nr. 153/2017
109	Maestru (artist circ, corepetitor, cor, balet-dans) gradul IA	S	Anexa nr. III, cap. I — Salarii de bază din instituții de spectacole sau concerte naționale ori de importanță națională, pct. II — Alte instituții de spectacole sau concerte, lit. b), pct. 2
110	Maestru (artist circ, corepetitor, cor, balet-dans) gradul I	S	
111	Maestru (artist circ, corepetitor, cor, balet-dans) gradul II	S	
112	Maestru (artist circ, corepetitor, cor, balet-dans) debutant	S	
113	Maestru de studii (balet, canto, muzical) gradul IA	S	Anexa nr. III, cap. I — Salarii de bază din instituții de spectacole sau concerte naționale ori de importanță națională, pct. II — Alte instituții de spectacole sau concerte, lit. b), pct. 3
114	Maestru de studii (balet, canto, muzical) gradul I	S	
115	Maestru de studii (balet, canto, muzical) gradul II	S	
116	Maestru de studii (balet, canto, muzical) debutant	S	

Nr. crt.	Funcția	Studii	Anexa la Legea-cadru nr. 153/2017
117	Maestru (balet-dans, corepetitor, artist circ) treapta I		Anexa nr. III, cap. I — Salarii de bază din instituții de spectacole sau concerte naționale ori de importanță națională, pct. II — Alte instituții de spectacole sau concerte, lit. b), pct. 7
118	Maestru (balet-dans, corepetitor, artist circ) treapta II		
119	Maestru (balet-dans, corepetitor, artist circ) treapta III		
120	Maestru (balet-dans, corepetitor, artist circ) debutant		
121	Muzeograf, restaurator gradul IA	S	Anexa nr. III, cap. III — Salarii de bază din sistemul muzeelor publice din România, pct. II — Alte muzee, lit. b), pct. 1
122	Muzeograf, restaurator gradul I	S	
123	Muzeograf, restaurator gradul II	S	
124	Muzeograf, restaurator debutant	S	
125	Muzeograf, restaurator gradul I	SSD	Anexa nr. III, cap. III — Salarii de bază din sistemul muzeelor publice din România, pct. II — Alte muzee, lit. b), pct. 6
126	Muzeograf, restaurator gradul II	SSD	
127	Muzeograf, restaurator gradul III	SSD	
128	Muzeograf, restaurator debutant	SSD	
129	Restaurator, gestionar custode treapta IA	M	Anexa nr. III, cap. III — Salarii de bază din sistemul muzeelor publice din România, pct. II — Alte muzee, lit. b), pct. 7
130	Restaurator, gestionar custode treapta I	M	
131	Restaurator, gestionar custode treapta II	M	
132	Restaurator, gestionar custode debutant	M	
133	Redactor, tehoredactor gradul IA	S	Anexa nr. III, cap. IV — Salarii de bază din presă, edituri, informare documentară și alte instituții publice de cultură, lit. b), pct. 1
134	Redactor, tehoredactor gradul I	S	
135	Redactor, tehoredactor gradul II	S	
136	Redactor, tehoredactor debutant	S	
137	Redactor gradul I	SSD	Anexa nr. III, cap. IV — Salarii de bază din presă, edituri, informare documentară și alte instituții publice de cultură, lit. b), pct. 3
138	Redactor gradul II	SSD	
139	Redactor gradul III	SSD	
140	Redactor debutant	SSD	
141	Redactor, tehoredactor treapta IA	M	Anexa nr. III cap. IV — Salarii de bază din presă, edituri, informare documentară și alte instituții publice de cultură, lit. b), pct. 4
142	Redactor, tehoredactor treapta I	M	
143	Redactor, tehoredactor treapta II	M	
144	Redactor, tehoredactor debutant	M	
145	Infirmieră	M; G	Anexa nr. II, cap. I — Unități sanitare, de asistență socială și de asistență medico-socială, pct. 2, lit. c4, pct. 1, 2
146	Infirmieră debutant	M; G	

ACTE ALE CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
PLENUL

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Normelor privind asigurarea de răspundere civilă profesională obligatorie a judecătorilor și procurorilor

În temeiul dispozițiilor art. 133 alin. (5) și (7) din Constituția României, republicată, și ale art. 23 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere dispozițiile art. 96 alin. (11) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii hotărăște:

Art. 1. — Se aprobă Normele privind asigurarea de răspundere civilă profesională obligatorie a judecătorilor și procurorilor, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii.

Președintele Consiliului Superior al Magistraturii,
judecător **Lia Savonea**

București, 4 iunie 2019.
Nr. 114.

ANEXĂ

NORME

privind asigurarea de răspundere civilă profesională obligatorie a judecătorilor și procurorilor

Art. 1. — Prezentele norme stabilesc condițiile, termenii și expresiile și procedura pentru asigurarea de răspundere civilă profesională obligatorie a judecătorilor și procurorilor, astfel cum aceasta este reglementată de Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. — (1) Răspunderea civilă a judecătorilor și procurorilor, inclusiv a celor care nu mai sunt în funcție, poate interveni pentru eroarea judiciară cauzată în exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență, în condițiile legii.

(2) Fiecare judecător și procuror este obligat să se asigure profesional, prin încheierea unui contract de asigurare de răspundere civilă profesională, pentru riscurile rezultate ca urmare a erorilor judiciare cauzate de exercitarea funcției cu gravă neglijență, conform legii.

(3) Contractul de asigurare de răspundere civilă profesională nu acoperă riscurile rezultate ca urmare a erorilor judiciare cauzate de exercitarea funcției cu rea-credință.

(4) Judecătorii și procurorii eliberați din funcție până la data intrării în vigoare a prezentelor norme pot încheia contracte de asigurare de răspundere civilă profesională pentru evenimentele și riscurile produse într-o perioadă anterioară, convenită cu asiguratorul.

Art. 3. — În înțelesul prezentelor norme, termenii și expresiile au următoarele semnificații:

a) *asigurat* — persoana care îndeplinește sau a îndeplinit funcția de judecător sau procuror, în conformitate cu Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

b) *asigurator* — societatea de asigurare autorizată în condițiile legii să practice clasa de asigurări de răspundere civilă generală;

c) *beneficiar al despăgubirii* — statul român, reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice;

d) *contractant* — persoana care încheie contractul de asigurare de răspundere civilă profesională și se obligă față de asigurator să plătească sau, după caz, să rețină și să vireze primele de asigurare în cuantum și la termenele precizate în contract; contractant poate fi asiguratul, în cazul în care încheie contractul de asigurare de răspundere civilă profesională individual, sau instanța ori parchetul cu personalitate juridică, în cazul în care contractul se încheie de către această instituție în numele și pentru angajații care au obligația legală să încheie asigurarea de răspundere civilă profesională, urmând a reține și vira primele de asigurare;

e) *contractul de asigurare* — contractul prin care asiguratul se obligă să plătească prima de asigurare asiguratorului, în cuantum și la termenele convenite, în schimbul preluării de către acesta a riscului asigurat;

f) *perioada retroactivă* — perioada maximă, cu începere de la o dată exactă de referință, anterioară intrării în vigoare a poliței de asigurare, în care se pot produce evenimentele asigurate;

g) *despăgubire* — plata sumei datorate de către asigurator, în cazul producerii riscului asigurat, potrivit condițiilor contractului de asigurare, în scopul reparării prejudiciului;

h) *franșiză* — partea din prejudiciu, stabilită ca valoare fixă sau ca procent din despăgubirea totală, care rămâne în sarcina exclusivă a asiguratului;

i) *grava neglijență* — nesocotirea din culpă, în mod grav, neîndoielnic și nescuzabil, a normelor de drept material ori procesual de către judecător sau procuror;

j) *limita de despăgubire* — suma maximă prevăzută în contractul de asigurare pe care asigurătorul o plătește în caz de producere a riscului asigurat;

k) *obiectul asigurării* — răspunderea civilă profesională a judecătorului sau procurorului pentru despăgubirile pe care este obligat să le plătească prin hotărârea definitivă a instanței pronunțată în acțiunea în regres a statului;

l) *perioada de asigurare* — intervalul de timp pentru care asigurătorul încasează prima de asigurare și preia răspunderea pentru consecințele producerii riscului asigurat, corespunzător următoarelor tipuri de acoperire a riscurilor:

(i) *producerea prejudiciului* — acel tip de acoperire a evenimentelor produse în perioada de valabilitate a poliței, precum și a consecințelor directe ale acestora, manifestate ulterior expirării poliței, dacă au fost cauzate în mod cert de acele evenimente petrecute în perioada de valabilitate a poliței și dacă persoana prejudiciată își valorifică pretențiile de despăgubire în termenul de prescripție;

(ii) *avizarea prejudiciului* — acel tip de acoperire a pretențiilor de despăgubire formulate în scris împotriva asiguratului în perioada de valabilitate a poliței, chiar dacă acestea au fost determinate de fapte săvârșite într-o perioadă retroactivă; data daunei este data când a fost formulată în scris cererea de despăgubire împotriva asiguratului;

m) *prejudiciu* — dauna evaluată în suma de bani stabilită prin hotărârea definitivă a instanței pronunțată în acțiunea în regres exercitată de stat împotriva judecătorului sau procurorului asigurat care a cauzat eroarea judiciară în exercitarea funcției cu gravă neglijență, indiferent de titlul cu care aceasta a fost acordată în acțiunea directă a persoanei prejudiciate împotriva statului român;

n) *prima de asigurare* — suma datorată de asigurat, prevăzută în contractul de asigurare, în schimbul asumării riscului de către asigurător;

o) *rea-credință* — încălcarea cu știință de către judecător sau procuror a normelor de drept material ori procesual, urmărind sau acceptând vătămarea unei persoane;

p) *riscul asigurat* — evenimentul viitor, posibil, dar incert, pentru ale cărui consecințe se încheie contractul de asigurare.

Art. 4. — (1) Contractul de asigurare se încheie pe o perioadă de 12 luni, dacă părțile nu au stabilit o altă durată. Contractul de asigurare poate fi încheiat și pentru o perioadă de mai mulți ani. Dovada încheierii contractului de asigurare se face prin polița de asigurare, care poate fi emisă inclusiv prin mijloace electronice.

(2) Plata primelor de asigurare se face de către judecător sau procuror, integral sau în rate, conform acordului dintre asigurat și asigurător. Contractul de asigurare produce efecte și în cazul în care rata primei de asigurare nu a fost plătită la termenul convenit, dacă asigurătorul nu și-a exercitat dreptul de reziliere a contractului.

Art. 5. — (1) Contractul de asigurare se încheie individual de către judecătorul sau procurorul asigurat.

(2) Contractul poate fi încheiat, cu acordul judecătorului sau procurorului, și de către instanța sau parchetul cu personalitate juridică care are calitatea de angajator pentru judecătorul sau, după caz, procurorul asigurat. Contractul se încheie în numele și pentru fiecare persoană asigurată, care va fi menționată într-un tabel anexat la poliță, cu precizarea limitelor de răspundere și a primelor de asigurare aferente fiecăreia, conform opțiunii exprimate. În acest caz, angajatorul reține și virează primele de asigurare în numele și pentru fiecare persoană asigurată.

(3) În cazul în care se intenționează încheierea contractului de către instanța sau parchetul cu personalitate juridică, în numele și pentru fiecare persoană asigurată, alegerea asigurătorului și a ofertei de asigurare ce va face obiectul contractului se realizează printr-o procedură transparentă, cu consultarea tuturor judecătorilor sau procurorilor din cadrul instanței sau parchetului respectiv.

(4) În cazul în care pe parcursul derulării contractului de asigurare intervine detașarea, delegarea, transferul sau promovarea judecătorului sau, după caz, a procurorului asigurat, contractul continuă să își producă efectele, iar instanța, parchetul sau, după caz, instituția la care acesta urmează să își desfășoare activitatea reține și virează primele de asigurare, în urma informării acestora.

Art. 6. — Dovada contractului de asigurare se depune la compartimentul de resurse umane al angajatorului, în termen de 30 de zile de la data încheierii acestuia.

Art. 7. — Drepturile și obligațiile fiecărei părți sunt stabilite prin lege, prin prezentele norme și prin contractul de asigurare.

Art. 8. — (1) Asigurarea acoperă prejudiciul constatat prin hotărârea definitivă a instanței pronunțată în acțiunea în regres exercitată de statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice, împotriva judecătorului sau procurorului asigurat care a cauzat erori judiciare în exercitarea funcției cu gravă neglijență, precum și cheltuielile făcute de asigurat în procesul civil, conform art. 2.223 alin. (1) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare.

(2) În condițiile alin. (1), asigurătorul suportă prejudiciul cauzat de asigurat prin erorile judiciare săvârșite în perioada de valabilitate a poliței de asigurare, inclusiv consecințele directe ale acestora produse ulterior expirării poliței, precum și pretențiile de despăgubire formulate împotriva asiguratului de statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice, în perioada de valabilitate a poliței, determinate de erori judiciare săvârșite de asigurat într-o perioadă retroactivă, convenită de părți.

Art. 9. — La încheierea contractului de asigurare, asiguratul îl informează pe asigurător de existența oricărei acțiuni în regres exercitate împotriva sa în condițiile art. 96 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aflată pe rolul instanțelor, precum și de existența unor hotărâri definitive pronunțate anterior în acțiuni în regres de acest fel, în ultimii 3 ani.

Art. 10. — (1) Asiguratul notifică asigurătorul imediat ce a fost legal citat în litigiul determinat de acțiunea în regres a statului și îi comunică ulterior o copie a hotărârii judecătorești definitive pronunțate în cadrul acțiunii în regres, în cazul în care asigurătorul nu a fost parte în acest litigiu.

(2) În cazul producerii riscului asigurat, asiguratul îl informează pe asigurător de existența altor contracte de asigurare pe care le-a încheiat pentru același risc.

Art. 11. — În limitele sumei asigurate stabilite prin acordul părților, asigurătorul plătește despăgubirea nemijlocit statului român, reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice.

Art. 12. — (1) Suma asigurată și primele de asigurare se stabilesc prin contractul de asigurare. Limita de despăgubire se poate stabili pentru întreaga perioadă asigurată, cumulată, pentru toate evenimentele asigurate intervenite pe durata de valabilitate a asigurării. Părțile pot negocia și stabilirea unor sublimite de despăgubire pentru fiecare eveniment asigurat în parte.

(2) Părțile pot negocia clauze referitoare la franșiză, precum și la alte elemente contractuale.

Art. 13. — În cuprinsul contractelor de asigurare se face trimitere expresă la regulile stabilite prin prezentele norme.

Art. 14. — Prevederile prezentelor norme se completează cu dispozițiile Legii nr. 287/2009, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

ACTE ALE COMITETULUI INTERMINISTERIAL DE FINANȚĂRI, GARANȚII ȘI ASIGURĂRI

COMITETUL INTERMINISTERIAL DE FINANȚĂRI, GARANȚII ȘI ASIGURĂRI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Normei „Asigurarea creditelor la export pe termen mediu și lung și a investițiilor românești de capital în străinătate, în numele și în contul statului” (NI-ASR-05-VII/0)

În baza Hotărârii Guvernului nr. 534/2007 privind înființarea, atribuțiile, competențele și modul de funcționare ale Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări și reglementarea operațiunilor de finanțare, garantare și asigurare efectuate de Banca de Export-Import a României EXIMBANK — S.A. în numele și în contul statului, cu modificările și completările ulterioare, luând în analiză propunerea de aprobare a Normei „Asigurarea creditelor la export pe termen mediu și lung și a investițiilor românești de capital în străinătate, în numele și în contul statului” (NI-ASR-05-VII/0) și ținând seama de:

— Legea nr. 96/2000 privind organizarea și funcționarea Băncii de Export-Import a României EXIMBANK — S.A., republicată, cu completările ulterioare;

— Nota de aprobare nr. 985 din 27.05.2019 și Avizul de transmitere nr. 987 din 27.05.2019, întocmite de Banca de Export-Import a României EximBank — S.A.,

Comitetul Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări, întrunit în ședința din ziua de 4 iunie 2019, h o t ă r ă ș t e:

Art. 1. — Se aprobă Norma „Asigurarea creditelor la export pe termen mediu și lung și a investițiilor românești de capital în străinătate, în numele și în contul statului” (NI-ASR-05-VII/0), în forma prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 3. — La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă:

a) Hotărârea Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări nr. 219/2017 pentru aprobarea Normei „Asigurarea creditelor la export pe termen mediu și lung și a

investițiilor românești de capital în străinătate, în numele și în contul statului” (NI-ASR-05-VI/0), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 869 din 3 noiembrie 2017, cu modificările și completările ulterioare;

b) Hotărârea Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări nr. 2/2018 pentru aprobarea modificării și completării Normei „Asigurarea creditelor la export pe termen mediu și lung și a investițiilor românești de capital în străinătate, în numele și în contul statului” (NI-ASR-05-VI/0), aprobată prin Hotărârea Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări nr. 219/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 86 din 30 ianuarie 2018.

Președintele Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări,
Daniela Pescaru

București, 4 iunie 2019.
Nr. 116.

ANEXĂ

NORMĂ

„Asigurarea creditelor la export pe termen mediu și lung și a investițiilor românești de capital în străinătate, în numele și în contul statului” (NI-ASR-05-VII/0)

Prezenta normă a fost elaborată în conformitate cu Legea nr. 96/2000 privind organizarea și funcționarea Băncii de Export-Import a României EXIMBANK — S.A., republicată¹, cu completările ulterioare, cu Hotărârea Guvernului nr. 534/2007 privind înființarea, atribuțiile, competențele și modul de funcționare ale Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări și reglementarea operațiunilor de finanțare, garantare și asigurare efectuate de Banca de Export-Import a României EXIMBANK — S.A., în numele și în contul statului², cu modificările și completările ulterioare, și cu Regulamentul (UE) nr. 1.233/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind aplicarea anumitor orientări în domeniul creditelor la export care beneficiază de susținere oficială și de abrogare a Deciziilor 2001/76/CE și 2001/77/CE³, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare *Regulament*.

¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 18 aprilie 2007.

² Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 417 din 22 iunie 2007.

³ Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 326 din 8 decembrie 2011. Regulamentul (UE) nr. 1.233/2011 prevede faptul că orientările cuprinse în Acordul privind creditele la export care beneficiază de sprijin public al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) trebuie să fie aplicate în Uniunea Europeană. Textul acordului este cuprins în anexa la Regulamentul (UE) nr. 1.233/2011.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Prezenta normă stabilește termenii și condițiile în baza cărora Banca de Export-Import a României EXIMBANK — S.A. (denumită în continuare *EximBank*) realizează, în numele și în contul statului, operațiuni de asigurare a creditelor la export și a investițiilor realizate de companii românești în străinătate.

(2) În baza prezentei norme, *EximBank* asigură, în numele și în contul statului, exporturile românești de bunuri și/sau servicii cu plata amânată, realizate într-o perioadă egală cu sau mai mare de 2 ani (care include durata de rambursare și durata de fabricație), precum și investițiile românești în străinătate. *EximBank* realizează aceste operațiuni în limitele competențelor ce i-au fost stabilite, potrivit reglementărilor în vigoare.

(3) Tipurile de polițe de asigurare emise de *EximBank* în numele și în contul statului și ale căror mecanisme sunt reglementate de prezenta normă sunt următoarele:

- a) polița de asigurare a creditului furnizor;
- b) polița de asigurare a creditului cumpărător;
- c) polița de asigurare a investițiilor românești de capital în străinătate.

Art. 2. — Pentru asigurarea creditelor la export și a investițiilor românești de capital în străinătate, *EximBank* poate încheia contracte, convenții, acorduri de reasigurare/coasigurare facultative. Acestea se încheie pe baza aprobării Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări, denumit în continuare *C.I.F.G.A.*

Art. 3. — (1) Sursa de realizare a acestor operațiuni este, potrivit art. 10 lit. b) din Legea nr. 96/2000 privind organizarea și funcționarea Băncii de Export-Import a României *EximBank* — S.A., republicată, cu completările ulterioare, „Fondul pentru asigurarea și reasigurarea creditelor de export, a garanțiilor de export, a operațiunilor de export în leasing și a investițiilor românești în străinătate, precum și a activităților de dezvoltare a infrastructurii, a utilităților de interes public, dezvoltare regională, susținere a activității de cercetare-dezvoltare, protecția mediului înconjurător, ocupare și formare a personalului, susținere și dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii și a tranzacțiilor internaționale”, denumit în continuare *Fondul*.

(2) Fondul va putea fi angajat în limita maximă de expunere stabilită de către *C.I.F.G.A.*

CAPITOLUL II

Definiții

Art. 4. — În sensul prezentei norme, următorii termeni se definesc după cum urmează:

1. *asigurarea creditului la export* — instrument financiar specific, de susținere oficială de către stat a exportului de bunuri și servicii originare din România, care constă în acoperirea riscurilor comerciale, politice și de forță majoră aferente creditelor la export;

2. *asigurarea investițiilor de capital în străinătate* — instrument financiar specific, de susținere oficială de către stat a investițiilor de capital realizate de companii românești în țări cu risc politic ridicat, care constă în acoperirea riscurilor politice care împiedică realizarea investiției/proiectului de investiție;

3. *asigurat*:

a) exportatorul român care acordă creditul furnizor în baza unui contract de export;

b) instituția financiară, consorțiul de instituții financiare sau reprezentantul legal al consorțiului de instituții financiare care fie acordă un credit cumpărător, fie finanțează un credit furnizor pentru realizarea unui contract de export;

c) persoana juridică română care realizează investiția de capital în străinătate.

4. *avans* — suma care trebuie achitată exportatorului român de către cumpărătorul extern, cel mai târziu la data de început a creditului la export⁴ și care nu poate fi mai mică de 15% din valoarea bunurilor/serviciilor exportate; pentru determinarea avansului, valoarea bunurilor/serviciilor exportate se poate reduce proporțional dacă tranzacția include bunuri și servicii dintr-o țară care nu sunt acoperite de asigurare;

5. *beneficiarul investiției* — compania, asociația, parteneriatul sau orice formă de entitate din țara-gazdă, care deține dreptul de proprietate sau dreptul de a dispune de activele care contribuie la implementarea investiției de capital în străinătate;

6. *costuri locale* — cheltuieli efectuate de exportator în țara debitorului cu bunurile și serviciile care sunt necesare fie pentru executarea de către exportator a contractului de export, fie pentru finalizarea proiectului din care face parte contractul de export; în această categorie nu este inclus comisionul plătit de către exportator agentului său din țara debitorului;

7. *costuri locale eligibile* — partea din costurile locale care poate fi luată în calculul sumei asigurate, a cărei valoare nu poate depăși valoarea avansului;

8. *credit cumpărător* — împrumutul acordat de o instituție financiară sau de un consorțiu de instituții financiare cumpărătorului extern sau băncii acestuia, în scopul plății contravalorii bunurilor/serviciilor achiziționate de la exportatorul român;

9. *credit furnizor* — finanțarea de către exportator a importatorilor de bunuri/servicii originare din România, prin acceptarea efectuării plății de către aceștia la un anumit termen de la livrare (plata pe credit);

10. *credit la export* — facilitate financiară care permite cumpărătorului extern să achiziționeze bunuri/servicii de la exportatorul român și să le achite la un anumit termen de la livrare (plata pe credit). Creditul la export poate avea forma creditului furnizor sau a creditului cumpărător;

11. *debitor* — cumpărătorul extern (public sau privat) sau garantul acestuia, care are obligația de a plăti contravaloarea bunurilor/serviciilor exportate. În cazul asigurării creditului cumpărător, debitorul este împrumutatul, semnatar al Acordului de credit cumpărător, care poate fi cumpărătorul extern sau banca acestuia;

12. *debitor public* — orice entitate care reprezintă, sub orice formă, însăși autoritatea publică și care nu poate fi declarată insolubilă din punct de vedere juridic sau administrativ: fie entități suverane care acționează în numele și cu garanția statului (ministerul de finanțe, banca centrală, alte asemenea), entități publice subordonate (autorități regionale, locale sau parastatale), alte instituții similare;

13. *despăgubire* — suma pe care o poate plăti *EximBank* asiguratului în cazul producerii riscului acoperit, rezultată prin aplicarea procentului asigurat la pierderea asigurată;

14. *exportator* — persoană juridică română, legal constituită, autorizată să desfășoare activități de export, inclusiv comisionarul, contractantul general, subcontractantul, proiectantul general, antreprenorul general angajați în realizarea contractului de export;

15. *franșiza* — partea procentuală din suma asigurată sau din pierderea asigurată care nu este suportată de către *EximBank*;

⁴ Conform definiției din Acordul OCDE, anexa II la Regulament.

16. *investiția de capital în străinătate* — orice fel de investiție de capital (stabilită în conformitate cu reglementările legale în vigoare în țara-gazdă) realizată pe teritoriul țării-gazdă, aflată în proprietatea sau sub controlul direct/indirect al asiguratului, care constă în:

a) investiții directe de capital, cum ar fi: acțiuni sau drepturi de proprietate într-o companie sau entitate cu personalitate juridică; dreptul de a participa la profituri sau câștiguri din lichidarea oricărei companii înființate în parteneriat; drepturi de participație la activele unei companii fără personalitate juridică; investiții de portofoliu, inclusiv participații minoritare în companii constituite în parteneriat; acțiuni preferențiale și acțiuni ce rezultă din conversia instrumentelor de debit; împrumuturi acordate de investitor pentru beneficiarul investiției, unde împrumutul are o maturitate mai mare de 1 an (dacă orice astfel de împrumut are o maturitate mai mare de 1 an, dar mai mică de 3 ani, asigurarea poate fi avută în vedere dacă investitorul a demonstrat un angajament pe termen lung față de proiectul de investiții); alte forme similare stabilite prin lege;

b) investiții indirecte de capital, care au loc pe o perioadă mai mare de 3 ani și care depind în mod nemijlocit de producția, veniturile sau profitul rezultat de pe urma investiției, cum ar fi: contracte de împărțire a producției; contracte de participare la profit; contracte de management; acorduri de franciză în care francizorul oferă beneficiarului francizei un pachet de resurse, cum ar fi mărci de piață, know-how, asistență în management; acorduri de licență în care cel care oferă licența către beneficiarul licenței oferă și tehnologia; contracte la cheie în care contractorul este responsabil cu înființarea unei unități complete de producție sau servicii în țara-gazdă; acorduri de leasing în care finanțatorul/locatorul închiriază bunurile de capital utilizatorului/locatarului și în care plățile depind substanțial de producția, veniturile sau profiturile proiectului de investiții; obligațiuni subordonate emise de beneficiarul investiției; garanțiile sau alte asemenea titluri acordate de investitor pentru împrumuturi luate de beneficiarul investiției; alte forme similare stabilite prin lege;

17. *insolvența debitorului* — insolvența va fi considerată a apărea în oricare dintre următoarele situații:

a) împotriva debitorului există o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă de insolvență, în conformitate cu legislația în vigoare în țara debitorului;

b) s-a hotărât dizolvarea/lichidarea debitorului, în conformitate cu legislația în vigoare în țara debitorului;

c) există alte decizii, cu efecte stabilite de lege și constatate de instanță, care atestă insolvența de drept a debitorului;

18. *operator economic asociat* — orice companie controlată de solicitant în mod direct/indirect sau care controlează solicitantul în mod direct/indirect sau care este direct/indirect controlată de aceeași companie care controlează solicitantul.

Situația de control poate apărea în următoarele cazuri:

a) compania care controlează altă companie deține în mod direct sau indirect majoritatea drepturilor de vot în cadrul acesteia (compania controlată), respectiv majoritatea indirectă a drepturilor de vot prin intermediul oricăror altor companii (controlate) sau ca urmare a acordurilor încheiate cu alți acționari; sau

b) în cazul în care compania (ce deține controlul) are dreptul de a numi sau de a revoca membrii organelor de conducere, inclusiv administratorii companiei, directorii executivi și alte persoane deținând funcții similare în cadrul unei companii (controlate); sau

c) mai mult de jumătate din membrii organelor de conducere ale companiei (controlate) fac parte din organele de conducere, incluzând administratorii, directorii executivi și alte funcții

similare, sau din orice alte organe administrative sau persoane împuternicite ale companiei (ce deține controlul) sau ale oricărei altei companii asociate acesteia; sau

d) compania (ce deține controlul) poate avea o influență de control (decisivă) asupra conducerii altei companii;

19. *perioada de așteptare* — perioada care corespunde duratei stabilite pentru ca riscul acoperit să se materializeze, după expirarea căreia asiguratul poate să solicite despăgubirea;

20. *pierdere asigurată* — parte din pierderea înregistrată de asigurat ca urmare a producerii riscului acoperit, determinată ca valoare totală sau parțială din suma asigurată, aferentă sumelor datorate și neachitate de debitor;

21. *polița de asigurare* — contractul încheiat între EximBank și asigurat, prin care EximBank se obligă să plătească asiguratului, în termenii și condițiile stabilite, o parte din pierderea înregistrată de acesta, ca urmare a producerii unui risc asigurat;

22. *suma asigurată* — valoarea maximă expusă la risc, ce poate fi acoperită de EximBank, stabilită prin polița de asigurare;

23. *sume reținute pe riscul asiguratului* — partea din franșiză care trebuie să fie suportată de către asigurat și care nu poate fi cedată către un alt asigurat;

24. *valoarea bunurilor/serviciilor exportate* — contravaloarea bunurilor/serviciilor necesare pentru realizarea mărfurilor/serviciilor care fac obiectul unui contract de export, în care se includ, fără a se limita la, cheltuieli cu producerea, livrarea, transportul bunurilor, importurile de completare, plata salariilor etc.;

25. *valoarea exportului* — valoarea totală a exportului de efectuat, formată din valoarea bunurilor/serviciilor exportate și valoarea costurilor locale, acolo unde există, în conformitate cu contractul legal încheiat între exportatorul român și cumpărătorul extern (contract ferm sau contract-cadru însoțit de comenzi confirmate), al cărui obiect constă în exportul de bunuri și/sau servicii originare din România.

CAPITOLUL III

Descrierea asigurării

Art. 5. — EximBank asigură, în numele și în contul statului, creditele la export pe termen mediu și lung și investițiile românești de capital în străinătate, împotriva pierderilor datorate riscurilor comerciale, politice și de forță majoră.

Art. 6. — Asigurarea creditului la export acoperă pierderile suportate de asigurat în perioada de prelivrare și/sau postlivrare, ca urmare a producerii unuia sau mai multor factori generatori de pierdere:

a) factori de natură comercială:

(i) debitorul nu a efectuat plata la termenele și în condițiile prevăzute în contractul de export/acordul de credit cumpărător;

(ii) împotriva debitorului există o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă de insolvență, o hotărâre validă de dizolvare/lichidare sau altă decizie cu efecte stabilite de lege și constatate de instanță, care atestă insolvența de drept a debitorului;

(iii) rezilierea arbitrară a unui contract de către un debitor privat, respectiv orice decizie arbitrară de a întrerupe sau de a suspenda contractul, inclusiv refuzul arbitrar de a prelua bunurile livrate conform contractului⁵;

b) factori de natură politică:

(i) moratoriu general privitor la datoria externă, declarat de guvernul din țara debitorului sau de guvernul unei țerte țări prin intermediul căreia trebuie efectuată plata;

⁵ Nu se aplică în cazul creditului cumpărător.

- (ii) orice evenimente politice, dificultăți economice sau măsuri legislative ori administrative care survin sau sunt luate în afara României și care blochează ori întârzie transferul fondurilor;
- (iii) orice act sau decizie luată de guvernul unei țări, alta decât România, inclusiv orice act sau decizie a autorităților publice, asimilate unei intervenții a guvernului, care împiedică executarea contractului de export;
- (iv) dispoziții legale adoptate în țara debitorului, prin care se stipulează că plățile efectuate de debitor trebuie să fie făcute în monedă locală, fără a ține cont de faptul că, drept urmare a fluctuațiilor cursului de schimb, aceste plăți convertite în moneda contractului de export nu mai acoperă valoarea creanței în momentul transferului de fonduri;
- (v) măsuri sau decizii luate de Guvernul României, inclusiv cele luate de Uniunea Europeană, referitoare la derularea comerțului cu state terțe (cum ar fi interzicerea exporturilor către aceste state terțe), care împiedică total sau parțial derularea contractului de export, cu condiția ca efectele acestor măsuri sau decizii să nu fie compensate în alt fel prin adoptarea unor măsuri compensatorii;

c) factori de natura forței majore:

- (i) evenimente de tipul forței majore declarate și constatate în mod oficial de autoritatea competentă din țara debitorului (inundații, cutremure, erupții vulcanice, cicloane, tsunami, accident nuclear etc.);
- (ii) războaie, războaie civile, revoluții, revolte, tulburări sociale, alte evenimente similare, care au loc în țara debitorului.

Art. 7. — (1) Asigurarea investițiilor românești de capital în străinătate acoperă pierderile suportate de asigurat ca urmare a producerii unuia sau mai multor factori generatori de pierdere:

a) evenimente politice, dificultăți economice sau măsuri legislative ori administrative care survin sau sunt luate în țara-gazdă și care blochează ori întârzie transferul fondurilor;

b) expropriere;

c) război și revolte civile;

d) nerespectarea acordului de investiție de către guvernul țării-gazdă.

(2) Se exclud de la asigurare pierderile înregistrate de către asigurat cauzate de:

a) aplicarea oricăror legi, decrete sau acte normative care erau în vigoare în țara-gazdă la data semnării poliței de asigurare sau orice acțiune/lipsa de acțiune a guvernului țării-gazdă sau oricare alt eveniment care s-a produs înainte de data semnării poliței de asigurare;

b) practicarea de către asigurat sau de către beneficiarul investiției a unor acte de corupție, spălare de bani sau încălcarea legislației și reglementărilor cu caracter nediscriminatoriu și cu aplicare generală elaborate de guvernul țării-gazdă și care nu au ca efect confiscarea;

c) neaplicarea de către asigurat sau de către beneficiarul investiției a normelor legale privind cerințele de protecție a mediului care sunt în vigoare la data semnării poliței de asigurare;

d) încălcarea de către asigurat sau de către beneficiarul investiției a obligațiilor asumate față de guvernul țării-gazdă;

e) orice acțiune sau omisiune:

(i) a guvernului țării debitorului sau țării-gazdă, care a fost acceptată de asigurat sau beneficiarul investiției, cu excepția cazului în care un astfel de accept a fost obținut prin forță; sau

(ii) care este în mod cert atribuită deciziei conducerii asiguratului sau beneficiarului investiției, inclusiv refuzul oricăreia dintre acestea de a se conforma fie prevederilor legilor în vigoare ale țării-gazdă, fie obligațiilor față de sau compensărilor date de către guvernul țării-gazdă;

f) existența unei dispute (litigiu sau neînțelegere de orice natură) între asigurat/beneficiarul investiției și guvernul țării-gazdă cu privire la îndeplinirea obligațiilor de natură comercială stipulate în acordul de investiție.

Art. 8. — Asigurarea nu acoperă:

a) exportul de armament;

b) exportul de mărfuri înscrise în Lista mărfurilor de export care nu pot beneficia de instrumente de susținere a comerțului exterior derulate prin EximBank⁶;

c) exportul sau investițiile în străinătate care au un impact negativ asupra mediului în țara debitorului sau în țara-gazdă, conform cerințelor impuse de EximBank referitoare la standardele privind protecția mediului aplicabile creditelor de export susținute oficial;

d) exportul către operatori economici asociați;

e) exportul către o persoană fizică.

Art. 9. — (1) Pentru asigurarea creditului furnizor data producerii riscului este:

a) data scadenței creditului la export în cazul neefectuării plății de către debitor;

b) data deschiderii procedurii de insolvență împotriva debitorului;

c) data la care exportatorul a primit notificarea debitorului privind rezilierea unilaterală a contractului de export sau decizia arbitrară a debitorului de a întrerupe sau de a suspenda contractul.

(2) Pentru asigurarea creditului cumpărător data producerii riscului este:

a) data scadenței ratei de credit/dobânzii de plătit, în cazul nerambursării de către debitor;

b) data deschiderii procedurii de insolvență împotriva debitorului.

(3) Pentru asigurarea investițiilor românești de capital în străinătate data producerii riscului este:

a) data la care asiguratul nu a putut realiza transferul sumelor aferente investiției, în cazul asigurării riscului de transfer;

b) data la care asiguratul este privat de exercitarea drepturilor sale de proprietate sau de control asupra investiției asigurate sau este privat de dreptul său de a folosi sau dispune de dividende, profituri sau alte venituri bănești obținute de pe urma investiției, în cazul riscului de expropriere;

c) data la care are loc distrugerea, dispariția sau deteriorarea activelor corporale (altele decât metale și pietre prețioase, opere de artă, antichități, bani și documente) în țara-gazdă, în cazul riscului de război și revolte civile;

d) data comunicată în mod oficial referitoare la declanșarea evenimentului asigurat sau, după caz, data la care asiguratul declară că nu a putut efectua operațiuni esențiale care să mențină capacitatea financiară a beneficiarului investiției, în cazul riscului de război și revolte civile;

⁶ Lista în vigoare la data aprobării prezentei norme este stabilită prin Hotărârea Guvernului nr. 2.298/2004 privind stabilirea perioadei de fabricație a produselor cu ciclu lung de fabricație și a valorii contractelor de export aferente acestora, precum și a listei mărfurilor de export care nu pot beneficia de instrumente de susținere a comerțului exterior derulate prin Banca de Export-Import a României EXIMBANK — S.A., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.279 din 30 decembrie 2004.

e) data la care se dă o sentință judecătorească/decizie arbitrală finală, definitivă și irevocabilă în cazul riscului de nerespectare a Acordului de investiție.

(4) Termenul de transmitere a notificării privind producerea riscului este de maximum 30 de zile de la data producerii riscului; în cazul deschiderii procedurii insolvenței, termenul de transmitere a notificării privind producerea riscului este de 30 de zile de la data la care asiguratul a luat la cunoștință de insolvența debitorului.

(5) Perioada de așteptare este de:

a) 90 de zile de la data notificării producerii riscului de către asigurat, dacă riscul se produce în perioada de postlivrare în cazul asigurării creditului furnizor sau în cazul asigurării creditului cumpărător;

b) 180 de zile de la data notificării producerii riscului de către asigurat, dacă riscul se produce în perioada de prelivrare în cazul asigurării creditului furnizor sau în cazul asigurării investițiilor românești de capital.

(6) Nu se aplică nicio perioadă de așteptare în cazul insolvenței debitorului privat sau în cazul unui acord bilateral interguvernamental de restructurare a datoriei.

(7) În funcție de caracteristicile tranzacției, se pot stabili termene mai mari decât cele prevăzute la alin. (4) și (5).

Art. 10. — (1) Operațiunea de asigurare se acordă în limita a 85% din valoarea contractului de export.

(2) Fără a aduce atingere alin. (1), suma asigurată de EximBank în cazul creditelor la export este de maximum 85% din valoarea totală a bunurilor/serviciilor exportate, la care se mai poate adăuga o sumă reprezentând costuri locale eligibile a căror valoare nu poate depăși 15% din valoarea bunurilor/serviciilor exportate.

(3) Fără a aduce atingere alin. (2), în cazul asigurării creditului cumpărător, suma asigurată poate include dobânda curentă aferentă creditului și prima de asigurare.

(4) În cazul asigurării investițiilor românești de capital în străinătate, suma asigurată este egală cu maximum valoarea investiției la care se pot adăuga veniturile previzionate a se obține de pe urma acestei investiții (profit, dividende).

Art. 11. — În suma asigurată nu pot fi incluse următoarele:

a) comisioanele, spezele bancare, dobânzile penalizatoare și orice alte penalități datorate de către debitor sau prevăzute pentru proiectul/acordul de investiție;

b) compensațiile rezultate în urma aplicării unor prevederi legale sau în urma unor înțelegeri în afara proiectului de investiție/acordului de investiție;

c) creanțele rezultate în urma producerii unor riscuri neasigurate;

d) creanțele care fac obiectul altei polițe de asigurare.

Art. 12. — Sumele reținute pe seama asiguratului reprezintă cel puțin 50% din franșiză.

Art. 13. — Procentul asigurat de EximBank poate fi:

a) maximum 85% în cazul creditului furnizor;

b) maximum 90% în cazul investițiilor în străinătate;

c) maximum 95% în cazul creditului cumpărător.

Art. 14. — (1) Despăgubirea maximă pe care EximBank o poate plăti se determină prin aplicarea procentului asigurat la suma asigurată.

(2) Despăgubirea efectivă pe care EximBank o plătește asiguratului ca urmare a producerii pierderii se calculează prin aplicarea procentului asigurat la pierderea suferită efectiv de asigurat, fără a se depăși despăgubirea maximă.

Art. 15. — (1) Perioada asigurată este perioada în care se poate produce riscul asigurat și se corelează cu perioada de rambursare a creditelor la export, care conform prevederilor Acordului OCDE și Regulamentului poate fi de:

a) maximum 8,5 ani — pentru țările din categoria I,

b) maximum 10 ani — pentru țările încadrate în categoria II.

(2) În cazul în care exportul se încadrează în înțelegerile sectoriale din cadrul Acordului OCDE, parte integrantă a Regulamentului, perioada maximă de rambursare a creditului la export este cea stipulată în înțelegerea sectorială aplicabilă.

Art. 16. — (1) Polițele de asigurare sunt formate din: Condițiile generale de asigurare și Lista condițiilor specifice. Orice acte adiționale încheiate ulterior fac parte integrantă din polița de asigurare.

(2) Polițele de asigurare se pot încheia în LEI, USD, EUR sau în altă monedă liber convertibilă.

(3) În funcție de prevederile contractului de export, se pot stabili termeni și condiții specifice de acordare a polițelor de asigurare, în conformitate cu înțelegerile sectoriale, parte integrantă a Regulamentului.

CAPITOLUL IV

Criterii de eligibilitate. Condiții de acordare a asigurării

Art. 17. — La data înregistrării cererii de asigurare, însoțită de documentația completă, solicitarea trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele criterii de eligibilitate:

a) exportatorul/investitorul este persoană juridică română legal constituită;

b) împotriva solicitanților nu a fost instituită procedura judiciară a insolvenței conform legislației în vigoare;

c) exportatorul/investitorul nu înregistrează datorii restante către bugetul general consolidat al statului al căror mod de plată nu a fost reglementat (convenții de eșalonare, amânare, compensare, cereri de rambursare/compensare TVA depuse la Agenția Națională de Administrare Fiscală pentru sume ce acoperă valoarea datoriilor restante etc.). În cazul în care la data depunerii cererii de asigurare criteriul nu este îndeplinit, se poate accepta îndeplinirea acestuia până cel târziu la data intrării în vigoare a poliței de asigurare. În această situație, solicitantul va prezenta o declarație pe propria răspundere referitoare la achitarea datoriilor la buget, iar aprobarea va conține condiții specifice privind intrarea în vigoare a poliței de asigurare;

d) solicitantii respectă cerințele impuse de EximBank prin Politica EximBank privind combaterea faptelor de corupție în domeniul creditelor de export susținute oficial;

e) exportatorul/investitorul respectă cerințele impuse de EximBank referitoare la standardele privind protecția mediului aplicabile creditelor de export susținute oficial;

f) exportatorul/investitorul nu se află în litigiu, în calitate de pârât, cu Ministerul Finanțelor Publice, inclusiv Agenția Națională de Administrare Fiscală și cu EximBank.

Art. 18. — (1) Asigurarea creditului la export se acordă în următoarele condiții standard:

a) conținutul național al exportului să fie de minimum 50%, cu excepția exportului de nave;

b) creditul la export este acordat pe o durată egală sau mai mare de 2 ani, care poate include perioada de fabricație a bunurilor;

c) perioada de rambursare a creditului la export nu trebuie să depășească durata de viață a bunurilor exportate;

d) principalul creditului la export se rambursează, de regulă, în rate egale;

⁷ În sensul Acordului OCDE țările din categoria I sunt țările OCDE cu venituri ridicate. Toate celelalte țări intră în categoria II. Clasificarea se realizează anual de Banca Mondială în funcție de venitul național brut pe cap de locuitor.

e) ratele de principal se rambursează și dobânzile se plătesc la intervale de maximum 6 luni, iar prima rată de principal și de dobândă trebuie achitată nu mai târziu de 6 luni de la data de început a creditului la export;

f) dobânda datorată după data de început a creditului nu se capitalizează.

(2) În conformitate cu prevederile Regulamentului, asigurarea creditului la export se poate acorda și în alte condiții decât cele prevăzute la alin. (1) lit. d) și e), cu respectarea următoarelor criterii:

a) nicio rată de principal sau serie de rate de principal care se va rambursa într-o perioadă de 6 luni nu trebuie să depășească 25% din principalul creditului;

b) ratele de principal se rambursează la interval de maximum 12 luni; prima rată de principal trebuie rambursată nu mai târziu de 12 luni de la data de început a creditului la export și cel puțin 2% din principalul creditului trebuie să fie rambursat într-o perioadă de 12 luni de la data de început a creditului la export;

c) dobânda se achită la interval de maximum 12 luni, iar prima rată de dobândă trebuie achitată nu mai târziu de 6 luni de la data de început a creditului;

d) durata medie ponderată maximă a perioadei de rambursare nu depășește:

(i) pentru tranzacții cu debitori publici (sau în cazul unei garanții de plată suverană):

— 4 ani și 6 luni, pentru țări din categoria I;

— 5 ani și 3 luni pentru țări din categoria II;

(ii) pentru tranzacții cu debitori privați (sau în cazul în care nu există garanție de plată suverană):

— 5 ani, pentru țări din categoria I;

— 6 ani, pentru țări din categoria II.

(3) Asigurarea creditului la export conform alin. (2) de mai sus se poate acorda în cazuri justificate de un decalaj între data la care debitorul dispune de fonduri și profilul serviciului datoriei, care ar rezulta dintr-un grafic de rambursare cu rate semestriale egale.

Art. 19. — Pentru acordarea asigurării investițiilor românești de capital în străinătate trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) solicitantul implementează în țara-gazdă o investiție de capital;

b) capitalul social majoritar al solicitantului nu este deținut de persoane fizice sau juridice originare din țara-gazdă;

c) investitorul a obținut autorizațiile necesare pentru realizarea investiției de capital, în conformitate cu legile și reglementările din țara-gazdă. În cazul în care, la data depunerii cererii de asigurare criteriul nu este îndeplinit, se poate accepta îndeplinirea acestuia până cel târziu la data intrării în vigoare a poliței de asigurare. În această situație, solicitantul va prezenta o declarație pe propria răspundere referitoare la obținerea autorizațiilor necesare, iar aprobarea va conține condiții specifice privind intrarea în vigoare a poliței de asigurare.

CAPITOLUL V

Documentația, analiza și aprobarea solicitării de asigurare

Art. 20. — Solicitantul depune la EximBank cererea de asigurare completată, însoțită de documentele necesare analizei solicitării.

Art. 21. — (1) EximBank analizează solicitarea de asigurare, potrivit reglementărilor proprii, pe următoarele coordonate:

a) riscul de neplată din partea debitorului extern;

b) riscurile asociate tranzacției de export și investiției în străinătate;

c) riscurile asociate țării de destinație a exportului sau țării-gazdă;

d) alte elemente relevante pentru acordarea asigurării.

(2) EximBank are dreptul să solicite informații suplimentare în situația în care elementele cuprinse în cererea de asigurare și în documentația furnizată nu sunt suficiente pentru evaluarea riscurilor sau pentru stabilirea termenilor și condițiilor specifice ale operațiunii de asigurare.

Art. 22. — (1) În funcție de caracteristicile fiecărei solicitări de asigurare și în urma analizei riscurilor asociate tranzacției, EximBank stabilește termenii și condițiile specifice de asigurare referitoare la riscurile acoperite, suma asigurată, moneda asigurării, despăgubirea maximă, procentul asigurat, încasarea avansului, condițiile de valabilitate a asigurării, alte condiții specifice de asigurare.

(2) Pentru sume asigurate care depășesc 2 milioane DST⁸ (sau echivalent, determinat pe baza cursului de schimb comunicat de Banca Națională a României, valabil la data cererii de asigurare), EximBank va notifica OCDE, cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de aprobarea asigurării, în cazul în care asigurarea se acordă în condițiile prevăzute la art. 18 alin. (2).

Art. 23. — În situația în care tranzacția de export/investiția pentru care se solicită asigurare este în stadiu incipient, EximBank poate emite o promisiune de asigurare, valabilă 6 luni de la data emiterii.

Art. 24. — Încheierea polițelor de asigurare și a promisiunilor de asigurare se realizează pe baza aprobării operațiunii de asigurare.

Art. 25. — EximBank monitorizează polițele de asigurare emise, prin acțiuni și operațiuni specifice, pe întreaga perioadă de valabilitate a acestora.

CAPITOLUL VI

Despăgubiri/Recuperări

Art. 26. — (1) În termen de maximum 30 de zile de la expirarea perioadei de așteptare, asiguratul este îndreptățit să solicite EximBank acordarea despăgubirii.

(2) Despăgubirea se calculează prin aplicarea procentului asigurat la pierderea asigurată.

(3) Plata despăgubirii se realizează în maximum 90 de zile de la solicitare.

Art. 27. — Odată cu plata despăgubirii, EximBank se subrogă, până la limita despăgubirii plătite, în drepturile, acțiunile și garanțiile asiguratului față de debitorul extern sau țara-gazdă a investiției. EximBank va întreprinde toate demersurile necesare pentru recuperarea sumelor plătite din fondurile statului de la debitorul extern sau țara-gazdă a investiției.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale

Art. 28. — În scopul aplicării prezentei norme, EximBank elaborează proceduri care se supun aprobării C.I.F.G.A.

Art. 29. — Ori de câte ori actele normative la care se face referire în prezenta normă vor fi modificate, completate sau abrogate, trimiterile respective se vor înțelege ca fiind făcute la forma modificată sau completată a actului normativ respectiv ori la actul normativ care a înlocuit actul abrogat.

⁸ Drepturi speciale de tragere.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

